Hukuk Bölümü 2006/291 E. , 2007/13 K.

- : 4915 SAYILI KARA AVCILIĞI KANUNU HK

  - KARA AVCILIĞI KANUNU (4915) Madde 14
  - KARA AVCILIĞI KANUNU (4915) Madde 6

"İçtihat Metni"

Davacı : M.T.

Davalı : Niğde Valiliği

O L A Y : Niğde Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'nün 29.12.2005 gün ve 2005-14 sayılı işlemi ile, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 6,12 ve 14. maddelerine muhalefet edildiğinden bahisle idari para cezası kesilmesi ve ayrıca kabahatte kullanılan eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilmesi üzerine davacı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

BOR SULH CEZA MAHKEMESİ ; 19.1.2006 gün ve E:2006/2; K:2006/1 sayı ile, itiraz edenin Mahkemelerine verdiği 6.1.2006 havale tarihli dilekçesi ile, hakkında Niğde İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından Kara Avcılığı Kanunu'na muhalefet ettiğinden bahisle 29.12.2005 tarih ve 2005/14 sayılı karar ile idari para cezası verildiğini ve av tüfeğine el konulduğunu, idari para cezasının iptalini ve tüfeğinin iadesini istediği, itiraz eden hakkında Niğde İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından Kara Avcılığı Kanunu'na muhalefet ettiğinden bahisle idari para cezası verildiğinin ve 964325 seri no'lu Vursan marka tüfeğine el konulduğunun anlaşıldığı, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 30. maddesinde açıkça, bu Kanuna göre verilen cezalara karşı 7 gün içerisinde idare mahkemesine itiraz edilebileceğinin belirtildiği, sulh ceza mahkemesinin ilgili kanunda açıkça yetkili kılındığı durumlarda ve 5326 Kabahatler Kanunu'nda düzenlenen suçlar bakımından itiraz mahkemesi olduğu, itiraz eden hakkında verilen idari para cezasının iptali bakımından görevli mahkemenin idare mahkemesi olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı, bu kez, idari para cezası verilmesine ve av tüfeğinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

KONYA 1. İDARE MAHKEMESİ; 21.3.2006 gün ve E: 2006/1186 sayı ile, davanın, davacı M.T. tarafından, Kara Avcılığı Kanunu'na muhalefet ettiğinden bahisle idari para cezası verilmesine ve av tüfeğine el konulmasına ilişkin Niğde Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'nün 29.12.2005 gün ve 2005/14 sayılı kararının iptali istemi ile Niğde Valiliği'ne karşı açıldığı, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun, 2, 3, 16, geçici 2, geçici 3 ve 27. maddelerinden söz ederek, yukarıda yer verilen Kabahatler Kanunu hükümleri incelendiğinde, ceza hukukunun genel prensipleriyle yakın ilişki içinde bulunan ve bu ilişki nedeniyle Kabahatler Kanunu kapsamında değerlendirilen bütün kanunlardaki idari para cezaları için artık Kabahatler Kanunu hükümlerinin uygulanması gerektiği sonucuna ulaşıldığı, keza Kanunun geçici 2 ve geçici 3. maddelerinde getirilen düzenleme ile de Kanunun yürürlük tarihi olan 1.6.2005 tarihinden sonra açılacak tüm idari para cezalarına ilişkin davalarda Kabahatler Kanunu'nun uygulanacağının açıkça hüküm altına alındığı, Kabahatler Kanunu'nun tasarıdaki gerekçesinden ve TBMM Adalet Komisyonu raporundan söz ederek, bütün bu açıklamalar ile Kabahatler Kanunu'nun sistematiği ve gerekçesi dikkate alındığında,1.6.2005 tarihinden itibaren açılacak bütün idari para cezası davalarında artık 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun uygulanması gerekeceği, dosyanın incelenmesinden, davacı M.T. tarafından, Kara Avcılığı Kanunu'na muhalefet ettiğinden bahisle idari para cezası verilmesine ve av tüfeğine el konulmasına ilişkin Niğde Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'nün 29.12.2005 gün ve 2005/14 sayılı kararının iptali istemiyle Niğde Valiliği'ne karşı öncelikle Bor Sulh Ceza Mahkemesi'nde dava açıldığı, Bor Sulh Ceza Mahkemesi'nin 19.1.2006 gün ve E:2006/2; K:2006/1 sayılı görevsizlik kararı üzerine iş bu davanın Mahkemelerinde açıldığının anlaşıldığı, bu durumda, dava tarihi itibariyle artık Kabahatler Kanunu kapsamında olan dava konusu idari para cezasının (Kara Avcılığı Kanunu'na muhalefetten) görüm ve çözümü yukarıda yer verilen hükümler uyarınca adli yargı mercilerinin görev alanında bulunduğundan, iş bu davanın görüm ve çözüm yerinin Konya İdare Mahkemesi olmayıp, adli yargı mahkemeleri (Bor Sulh Ceza Mahkemesi) olduğu sonucuna varıldığı, bu nedenle, Mahkemelerinin görevine girmeyen ve Bor Sulh Ceza Mahkemesi tarafından da görevsizlik kararı verilen bu davada, görevli mahkemenin belirlenmesi için dava dosyasının, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce bir karar verilinceye kadar yargılamanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: M. Lütfü ÜÇKARDEŞLER, Ahmet VELİOĞLU, Serap AKSOYLU, Z. Nurhan YÜCEL, Abdullah ARSLAN ve Levent ÖZÇELİK'in katılımlarıyla yapılan 05.02.2007 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…"açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu para cezasına ilişkin görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince anılan Yasanın 19. maddesinde öngörülen yönteme uygun şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşılmakla birlikte, olay kısmında belirtildiği üzere, her ne kadar dava, idari para cezası verilmesine ve av tüfeğinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmış ise de, her iki yargı yerince idari para cezası yönünden görevsizlik kararı verilmesi nedeniyle, idari para cezası yönünden adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun, davada idari yargının görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 4915 sayılı Kanun'un 6,12 ve 14. maddelerinin ihlali nedeniyle idari para cezası kesilmesi ve ayrıca kabahatte kullanılan eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilmesi üzerine açılmış olup, idari para cezası yönünden adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esası incelendiğinde:

1.7.2003 tarih ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı; sürdürülebilir av ve yaban hayatı yönetimi için av ve yaban hayvanlarının doğal yaşam ortamları ile birlikte korunmalarını, geliştirilmelerini, avlanmalarının kontrol altına alınmasını, avcılığın düzenlenmesini, av kaynaklarının millî ekonomi açısından faydalı olacak şekilde değerlendirilmesini ve ilgili kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliğini sağlamaktır.

Bu Kanun av ve yaban hayvanlarını ve yaşama ortamlarını, bunların korunmasını ve geliştirilmesini, av ve yaban hayatı yönetimini, avlakların kurulması, işletilmesi ve işlettirilmesini, avcılığın, av turizminin, yaban hayvanlarının üretiminin, ticaretinin düzenlenmesini, toplumun bilinçlendirilmesini, avcıların eğitimini, av ve yaban hayatına ilişkin suçlar, suçların takibi ve cezaları kapsar" denilmiş; 30. maddesinin ikinci fıkrasında ise, verilen para cezalarının, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre sahiplerine tebliğ edileceği, bu cezalara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, idare mahkemesine itiraz edilebileceği, itirazın idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmayacağı, bu konuda idare mahkemelerince verilen kararların kesin olduğu belirtilmiştir.

4915 sayılı Yasa'nın 30. maddesinde yer alan düzenleme karşısında, para cezalarına karşı yapılacak itirazların görüm ve çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olacağının kabulü gerekir.

1.6.2005 tarihinde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girmesi üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nce, sözü edilen Kanunun diğer kanunlarda düzenlenen idari yaptırımlar ile bunlara karşı yapılacak itirazlara ilişkin görev hükümleri üzerindeki etkisinin incelenmesi sonucunda: diğer kanunlarda düzenlenen idari yaptırımın, dayanağı olan yasanın amacı dikkate alınarak; Kabahatler Kanunu'nun 1., 2., 16. ve 19. maddelerinde belirtilen koşulları taşıması, 27. maddenin (1) numaralı bendinde belirtilen idari yaptırımlardan olması halinde, idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin olanlarına karşı 1.6.2005 tarihinden sonra yapılacak itirazlarda sulh ceza mahkemelerinin genel görevli kılındığına ve bu nedenle doğan görev uyuşmazlıklarında adli yargı yerinin görevli bulunduğuna karar verilmiştir.

Daha sonra, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesi, Anayasa Mahkemesi'nin 1.3.2006 gün ve E:2005/108, K:2006/35 sayılı kararıyla iptal edilmiş ve gerekçeli kararı 22.7.2006 gün ve 26236 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve iptal hükmünün, kararın Resmi Gazetede yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş; yasama organı tarafından iptal hükmü doğrultusunda yasal düzenleme yapılmaması sürecinde, anılan madde hükmünün yürürlükte bulunduğu düşüncesiyle, aynı doğrultuda karar verilmeye devam edilmiş; yasama organı tarafından, Anayasa Mahkemesi'nce verilen altı aylık süre içinde iptal hükmü doğrultusunda yasal düzenleme yapılması halinde ise, işaret edilen yargı yerinin yeni düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren görevli olacağı belirtilmiştir.

Son olarak, 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır" denilmiştir.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, idari para cezasına ilişkin görevli mahkemeyi belirleyen yasa kuralı değiştirilmiş ve yeni düzenleme 19.12.2006 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olduğuna göre, görev kuralının geçmişe etkili olacağı yolundaki genel hukuk ilkesi karşısında, 4915 sayılı Yasa'ya göre verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesinin başvurusunun reddi gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Konya 1. İdare Mahkemesi'nce 21.03.2006 gün ve E:2006/1186 sayı ile yapılan BAŞVURUNUN REDDİNE, 05.02.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.